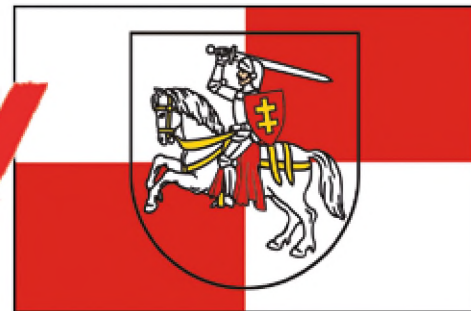

TYGODNIK

WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

W niedzielę, 31 marca, na Litwie zostanie wprowadzony czas letni. Nad ranem o godz. 3.00 wskazówki zegara należy przesunąć o godzinę do przodu.

DZIŚ

w numerze m. in.

- Złoto nigdy nie było tak drogie str. 3
- Kolejny obiekt do renowacji str. 4

Rota

- 33. edycja tradycyjnego jarmarku ludowego „Kaziuczek Niemenczyński” str. 1
- Rezurekcje w języku polskim w kościołach Wilna i Wileńszczyzny str. 2

PRENUMERATA 2024

Do 19 kwietnia trwa prenumerata na maj 2024 roku.

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Chrystus Zmartwychwstał! Alleluja!

Trudno jest uwierzyć, że Chrystus rzeczywiście zwyciężył śmierć i pokonał zło, kiedy na świecie, a szczególnie wokół nas ciągle się toczy wojny. Niepewność jutra, lęk o przyszłość przytłumia w nas nadzieje i radość, płynące ze Świąt Wielkanocnych. Gdzie jest zwycięstwo Jezusa, skoro zło zerwało się z łańcucha? Gdzie jest żyjący Pan pośród tylu śmierci i nieszczęść? „Niech udadzą się do Galilei, tam Mnie zobaczą” – mówi zmartwychwstały Pan do niewiast. Galilea – życie codzienne, życie gdzie są troski i zmartwienia, małe radości i porażki. To właśnie tam jest Pan, który pociesza, daje natchnienie i moc Swojego Ducha wszystkim tym, którzy Go szukają ze szczerym sercem. Jezus przecież mówił o wojnach i nieszczęściach, które w świecie były i będą spowodowane przez perfidność ludzką. „Nie bójcie się, Jam zwyciężył świat” mówił, „Duch święty pocieszyciel będzie z wami” dodawał. Pan zmartwychwstały daje moc swojego Ducha, wszystkim tym, którzy Go szukają, Ducha który uwalnia od lęku, daje moc w przeciwnościach i nadzieję w przypadkach beznadnych. Chrystus zmartwychwstał! Nie Bójcie się. To On jest Panem. A zło? Zło oddaje ostatni krzyk porażki nic więcej. To On Jezus, nasz Pan i Zbawiciel ma ostatnie słowo nad tym światem. Błogosławionych świąt.

ks. mgr **Rajmund Jurolajć**

Ogromna jedność i determinacja Polaków w obronie swoich szkół

Trzytysięczna manifestacja w Wilnie

W sobotę w Wilnie odbyła się manifestacja w obronie oświaty polskiej i innych mniejszości narodowych na Litwie. Przemarsz i wiec zorganizował Związek Polaków na Litwie, największa i sztan-darowa organizacja Polaków na Litwie.

(Dokończenie na str. 5)

W Wilnie poświęcono pomnik powstańców styczniowych

22 marca w kościele Wniebowzięcia NMP (franciszkańskim) w Wilnie poświęcono pomnik „Upamiętnienie Powstania Styczniowego w Wilnie”.

(Dokończenie na str. 2)

FOT. JERZY KARPOWICZ

W Wilnie poświęcono pomnik powstańców styczniowych

(Dokończenie ze str. 1)

22 marca 2024 roku minęło 160 lat od skazania na karę śmierci przywódcy powstania styczniowego Wincentego Konstantego Kalinowskiego. Ten bohater walki z jarmem moskiewskim wraz z Zygmuntem Sierakowskim, Tytusem Jakubem Dalewskim oraz franciszkaninem z klasztoru przy ul. Trockiej w końcu doczekali się w Wilnie pomnika. To właśnie tam, pół roku przed wybuchem powstania, na cmentarzu przykościelnym rozpoczęły się

protesty wilanian przeciwko władzy carskiej.

Odsłonięty w piątek pomnik przedstawia cztery figury wykonane z brązu: przywódców powstania Zygmunta Sierakowskiego, Konstantego Kalinowskiego, Tytusa Dalewskiego, który faktycznie był odpowiedzialny za powstanie w Wilnie, i błogosławiącego franciszkanina z krzyżem w ręku.

Pomnik powstał przy wsparciu finansowym Polskiej Fundacji Narodowej, a jej autorem jest rzeźbiarz Tomasz Sobisz, pro-

fesor Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Autor podkreśla, że figury zostały wykonane „na podstawie zachowanych rycin i badań, które pozwoliły na odwzorowanie twarzy bohaterów”.

Pomnikowe postacie są skierowane w stronę figury Matki Bożej Niepokalanej, również poświęconej w piątek, która jest kopią dawnej drewnianej figury, przy której powstańcy składali przysięgę.

Na podst. Centrum Kultury i Duchowości/Facebook

Niemiecka brygada na Litwie – żołnierze przybędą w kwietniu

Na początku kwietnia Litwa przyjmie pierwszych dwudziestu żołnierzy niemieckiej brygady. Do końca roku ich liczba ma wzrosnąć do 150 - poinformowało 20 marca Ministerstwa Ochrony Kraju.

Jak podano, pierwsi niemieccy żołnierze, którzy przybędą na Litwę, zamieszkają w Wilnie. Będą oni odpowiedzialni za planowanie relokacji niemieckiej brygady na Litwie i koordynację wymagań dotyczących infrastruktury wojskowej.

Niemiecka brygada zostanie rozmieszczona w budowanym miasteczku wojskowym w Rudnikach w rejonie solecznickim. Na poligonie w Rudnikach będzie przebywać 80 proc. żołnierzy brygady, pozostali będą stacjonować w Rukli.

Obecnie na poligonie wojskowym w Rudnikach trwają prace przygotowawcze do budowy miasteczka wojskowego – budowane są drogi wewnętrzne, frezowane są pnie i odbywa się rozminowywanie. Na poligonie w Rudnikach powstaną budynki administracyjne dla niemieckiej brygady, pola ćwiczeń, strzelnice i inna infrastruktura niezbędna do szkolenia.

Kwestie rozmieszczenia brygady Bundeswehry na Litwie były omawiane od czasu rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Latem 2022 roku Niemcy zobowiązały się do rozmieszczenia na Litwie jednostki wojskowej wielkości brygady. W sumie na Litwę ma przyjechać około 5 tys. niemieckich żołnierzy i cywilów.

Na podst. kam.lt

Bank Litewski ma dobre prognozy

Bank Litewski przewiduje, że w 2024 roku produkt krajowy brutto (PKB) wzrośnie o 1,6 proc. To dobra zmiana po 0,3-procentowym spadku w ubiegłym roku.

Prezes zarządu Banku Litewskiego Gediminas Šimkus po-

wiedział, że obecnie litewska gospodarka nie rośnie i już drugi rok znajduje się w stagnacji. Taka sytuacja, jak prognozuje, utrzyma się do drugiej połowy tego roku.

Według szacunków Banku Litewskiego, w tym roku przeciętne wynagrodzenie wzrośnie o 10,3 proc.

Szacuje się też, że w tym roku inflacja wyniesie 3,1 proc., podczas gdy w roku 2023 wynosiła 8,7 proc.

Konsumpcja prywatna powinna wzrosnąć o około 3 proc. (w

ub. roku odnotowano 1,1-procentowy spadek).

Prognozuje się, że stopa bezrobocia na Litwie wyniesie w tym roku 7 proc., podczas gdy w ubiegłym roku wynosiła 6,8 proc.

Jak podaje Bank Litewski, sytuacja na rynku pracy dla pracujących jest dobra, a ich liczba osiągnęła najwyższy poziom od kryzysu w 2008 roku – 1,47 mln. Dodatnia migracja przeważała nad ujemnym wzrostem naturalnym i do 2023 r. liczba osób pracujących na Litwie wzrosła o 29 tys.

Na podst. lb.lt

Na Suwalszczyznę przyleciały pierwsze bociany

Kolejne oznaki wiosny można zauważyć na Suwalszczyźnie, zwanej polskim biegunem zimna. Przyleciało już dużo ptaków, w tym pierwsze bociany.

Na polski biegun zimna ptaki zlatują najpóźniej, nie tylko ze względu na dłuższą drogę do przebycia, ale głównie ze względu na mroźny klimat tego regionu.

Na Suwalszczyźnie są już m.in. żurawie, czajki, skowronki, gągoły i szpaki. „Do parku przyleciały pierwsze bociany. Są to pojedyncze osobniki, które zajmują gniazda” – poinformowała dyrektorka Suwalskiego Parku Krajobrazowego Teresa Świerubska.

Na podst. Nasz Dziennik

Dziennikarz miał prawo do krytyki minister

Wileński Sąd Dzielnicowy unieważnił decyzję kontrolera etyki Litewskiego Radia i Telewizji (LRT) Dainy Eleny Andrikiene, która uznała, że dziennikarz Virginijus Savukynas, który na swoim koncie na Facebooku opublikował post krytykujący minister sprawiedliwości Ewelinę Dobrowolską, naruszył kodeks etyki LRT i zasugerowała jego ukaranie przez publicznego nadawcę.

Sędzia Rūta Poniškaitytė-Liatukė orzekła w piątek, 22 marca, że kontroler ds. etyki LRT przekroczyła swoje uprawnienia.

Zdaniem sędziwy, każdy ma prawo do krytyki władzy. Orzeczenie Wileńskiego Sądu Dzielnicowego nie jest prawomocne.

Savukynasa we wrześniu 2022 roku zamieścił na Facebooku post o następującej treści: „Minister sprawiedliwości wszczęła postępowanie dyscyplinarne przeciwko Ignasowi Vėgėle w związku z tym, że on zadawał pytania. Mogą się one podobać, mogą nie podobać, ale prawo do tego gwarantuje Konstytucja Republiki Litewskiej. Uważam, że jest to jeden z najstraszniejszych kroków podjętych przeciwko wolności. Podobnie jak w ruzji putina, celem jest zakneblowanie niewygodnych ludzi. Nie sądzę, że dla tej minister jest miejsce w rządzie”.

W 2023 roku Savukynas wystąpił do sądu z wnioskiem o uchylenie decyzji kontrolera etyki i Rady LRT, które ukarały go za krytykę minister sprawiedliwości, podkreślając, że należy bronić prawa obywatela do krytyki władzy.

Na podst. ELTA

Nowy minister obrony złożył przysięgę

We wtorek, 26 marca, w Sejmie złożył przysięgę nowy minister obrony kraju Laurynas Kasčiūnas.

Laurynas Kasčiūnas został w poniedziałek powołany przez prezydenta Gitanasa Nausėdę na ministra obrony kraju. Do tej pory Kasčiūnas był przewodniczącym sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony. Od 2016 roku jest posłem na Sejm i należy do frakcji Związku Ojczyzny-Chrześcijańskich Demokratów Litwy (konserwatyści).

W latach 2007-2016 Kasčiūnas wykładał w Instytucie Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego. Od roku 2012 do 2016 był kierownikiem Centrum Studiów Europy Wschodniej, a także pracował jako doradca przewodniczącej Sejmu RL Ireny Degutienė w kwestiach polityki zagranicznej.

Stanowisko ministra obrony zwolniło się po tym, jak odszedł z niego Arvydas Anušauskas. 15 marca złożył on na ręce premier Ingridy Šimonytė rezygnację z funkcji ministra. Jak powiedział dziennikarzom, taką decyzję podjął po tym, gdy został poproszony przez premier o ustąpienie ze stanowiska ministra, aby dać to miejsce innemu politykowi i zająć jego miejsce jako przewodniczącego sejmowego komitetu obrony. Anušauskas zrezygnował z takiej propozycji.

Na podst. Irs.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Soczewki okularowe będą refundowane wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym

Od 1 kwietnia wszystkie dzieci do 7. roku życia będą mogły otrzymać refundację ze środków Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego na szkła okularowe (bez opravek) – podaje Państwowa Kasa Chorych.

Do tej pory refundacja na soczewki okularowe należała się dzieciom, u których najlepiej skorygowana ostrość wzroku w oku lepiej widzącym nie przekraczała 0,5 jednostki ostrości wzroku. Z tego powodu tylko niewielka liczba dzieci mogła sko-

rzystać z dofinansowania za szkła.

Jak i do tej pory refundacja na komplet soczewek okularowych będzie przysługiwała dzieciom na podstawie skierowania od okulisty nie częściej niż raz w roku.

Aby uzyskać dofinansowanie na szkła okularowe, należy najpierw zgłosić się do lekarza rodzinnego, który wystawi skierowanie do okulisty. Po stwierdzeniu u pacjenta wady wzroku lekarz ten może przepisać soczewki okularowe i wystawić skierowanie. Następnie z takim skierowaniem należy zgłosić się do jednego z salonów optycznych, które mają podpisaną umowę z Państwową Kasą Chorych.

Refundacja na szkła okularowe (bez opravek) może przysługiwać pacjentom z różnymi chorobami pogarszającymi wzrok.

Na podst. ligoniukasa.lrv.lt

Sejm zaostrzył zasady handlu fajerwerkami

Od 1 lipca 2024 roku zaostrzona będzie sprzedaż fajerwerków. Sejm przyjął w czwartek, 21 marca, odpowiednie poprawki do ustawy o kontroli obrotu środkami pirotechnicznymi.

Fajerwerki kategorii F2 (tzw. bambioszki) będą mogły kupować osoby, które ukończyły 18 lat, a nie jak do tej pory, 16 lat.

Sejm zakazał także sprzedaży fajerwerków kategorii F2 w okresie od 1 stycznia do 30 listopada, za wyjątkiem przypadków, w których dystrybucja tych fajerwerków będzie odbywać się przez podmioty posiadające zezwolenie

na produkcję lub składowanie materiałów pirotechnicznych cywilnych wszystkich kategorii.

Ponadto zakazana będzie sprzedaż fajerwerków (z wyjąt-

kiem kategorii F1 i P1) w sklepach na stacjach benzynowych i w odległości mniejszej niż 30 metrów od nich.

Zaostrzona została również sprzedaż fajerwerków w e-sklepach.

Sejm zezwolił też radom samorządowym podejmować decyzje w sprawie zakazu używania wyrobów pirotechnicznych w konkretnych miejscach i w konkretnym terminie.

Za przyjęciem poprawek głosowało 99 posłów, przeciw było 4, a 6 parlamentarzystów wstrzymało się od głosu.

Na podst. Irs.lt

Złoto nigdy nie było tak drogie

W czwartek, 21 marca, w nocy cena złota podskoczyła do rekordowego poziomu 2220 dolarów za uncję Troy (około 31,1 grama). To najwyższa jak dotąd cena – donosi ELTA.

W czwartek rano cena złota ponownie nieznacznie spadła i osiągnęła poziom 2207 dolarów. To o około 1 proc. więcej niż dzień wcześniej.

Na rynku skok cen tłumaczy się słabym kursem dolara. W środę Bank Centralny USA nie zmie-

nił stóp procentowych zgodnie z oczekiwaniami i pozostały one na poziomie 5,25-5,50 proc., ale dał do zrozumienia, że w tym roku jeszcze trzy razy przewiduje się obniżyć stopy procentowe.

Od początku marca cena złota gwałtownie rośnie. W tym okresie cena tego szlachetnego metalu wzrosła o prawie 200 dolarów.

Na podst. ELTA

Rusza remont wiaduktu przy dworcu kolejowym w Wilnie

Koleje Litewskie informują, że rozpoczął się pierwszy etap przebudowy wiaduktu dla pieszych w pobliżu dworca kolejowego w Wilnie.

Jak podano, odnowiony wiadukt zapewni mieszkańcom i gościom bezpieczniejszą i wygodniejszą komunikację pomiędzy dzielnicami Nowy Świat i Nowe Miasto, a także będzie przystosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

W pierwszej kolejności wybuduje się nowe schody o szerokości 1,6 m ze szklanymi balustradami prowadzącymi na pierwszy peron.

W trakcie przebudowy zostaną także naprawione podpory mostu i uszkodzone belki, po-

jawi się nowe oświetlenie itd.

W czasie przebudowy ruch pieszych na wiadukcie będzie częściowo ograniczony.

Zakończenie wszystkich prac remontowych planowane jest do końca tego roku.

Fot. Marlena Paszkowska

Skandaliczny sprawdzian pośredni z fizyki: zweryfikowana zostanie ocena 12 zadań

Specjalna komisja powołana przez Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu oceniła, że zadanie sprawdzianu pośredniego z fizyki jest zgodne z programem nauczania fizyki, ale jest bardziej skomplikowane od wymagań oraz zawiera źle sformułowane pytania, które mogłyby wprowadzić uczniów w błąd. Uwzględniając wnioski komisji, ocena sprawdzianu z fizyki zostanie zweryfikowana – poinformował resort oświaty.

Komisja zauważyła, że zadanie zawiera nieprawidłowo sformułowane pytania, nieprecyzyjne użycie terminów, zbędne i mylące informacje, nieprecyzyjne oznakowanie oraz błędy techniczne uniemożliwiające uczniowi wybranie prawidłowej odpowiedzi.

Ponadto zauważono, że odpowiedzi na część pytań zależały od odpowiedzi udzielonych w pytaniach poprzednich. Zła odpowiedź na poprzednie pytanie mogło skutkować błędną odpowiedzią na kolejne pytanie.

Komisja przedstawiła konkretne zalecenia, dotyczące oceniania zadania. Proponuje przyznanie uczniom dodatkowych punktów za niektóre odpowiedzi, które mogły zostać niezaliczone ze względu na usterki techniczne, różne użycie symboli itp.

Na wniosek komisji, weryfikacji zostanie poddana ocena łącznie 12 zadań. Narodowa Agencja Oświaty przedstawi uczniom oceny końcowe przez Wielkanocą.

Na podst. smsg.lrv.lt

Uwaga kierowcy! Już w kwietniu ruszą kontrole emisji spalin

Już w kwietniu specjaliści Departamentu Ochrony Środowiska (AAD) rozpoczną na drogach kontrole samochodów pod względem generowanych zanieczyszczeń.

Kontrole samochodów pod względem generowanych zanieczyszczeń będą się odbywały na terenie całej Litwy. Informacja o nich będzie podana zawczasu.

Jeżeli okaże się, że w skontrolowanym samochodzie emisja spalin pojazdu przekracza normę, przegląd techniczny pojazdu zostanie anulowany w ciągu 48 godzin, a w przypadku wycieku płynu (np. smarów, paliwa), przegląd techniczny pojazdu zostanie anulowany od razu.

W przypadku eksploatacji pojazdów, w których ilość substancji zanieczyszczających emitowanych do otaczającego powietrza przekracza normy, grozi mandat w wysokości 100–300 euro.

Kary za zanieczyszczenie środowiska niebezpiecznymi chemikaliami i mieszkankami chemicznymi wynoszą 60–120 euro dla osób fizycznych i 150–300 euro dla podmiotów prawnych.

Podczas kontroli samochody z silnikiem Diesla zostaną sprawdzone pod kątem dymienia, a samochody benzynowe – pod kątem tlenku węgla.

Od 1 stycznia 2024 roku funkcjonariusze Departamentu Ochrony Środowiska (AAD) mają prawo zatrzymać do kontroli samochód osobowy, ciężarówkę czy autobus w celu zbadania emisji zanieczyszczeń z pojazdu.

Fot. Marian Paluszkiewicz

NOWINY znad SolcZY

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy składam najserdeczniejsze życzenia, aby Zmartwychwstały Chrystus zawsze był naszą siłą, naszą nadzieją i naszym życiem. Niech te Święta pomogą nam na nowo odkryć, że Bóg jest zawsze z nami.

Życzę pogodnego nastroju oraz najwspanialszych spotkań w gronie rodziny i najbliższych przyjaciół.

Niech nie zabraknie wzajemnej życzliwości, radości z tradycji, umocnienia w wierze.

*Zdrowych i pogodnych Świąt Wielkanocnych!
Wesołego Alleluja!*

*Zdzisław Palewicz,
mer rejonu solecznickiego*

Z historii dworu w Taboryszkach

Kolejny obiekt do renowacji

Ignacy Ważyński w 1815 r. wybudował w Taboryszkach rozległy dwór parterowy na rzucie podkowy otwartej w stronę ogrodu. W jedenastoosiowej elewacji frontowej posiadał on trójosiową część środkową ujętą w ramy pilastrów, podwyższoną o niskie piętro. Do części tej przylegał płytki portyk klasycystyczny o czterech w jednokowej odległości usytuowanych kolumnach toskańskich dźwigających gładkie belkowanie i równie gładki, trójkątny, ogzymsonowany szczyt. Podobny portyk występował także od strony dziedzińca ogrodowego, zamkniętego z dwóch stron ramionami dość długich skrzydeł. Elewacja frontowa, jak boczne i tylna nie wykazywały żadnych dekoracji. Wieńczył je profilowany gzyms. Budynek nakrywał dach gładki gontowy, nad częścią środkową dwu-, nad partiami bocznymi czterospadowy. Niestety, nie istnieją żadne przekazy dotyczące wnętrza dworu ani jego zbiorów. Zostały one prawdopodobnie rozgrabione w czasie pierwszej wojny światowej. W pobliżu głównego domu mieszkalnego, po prawej stronie frontowego dziedzińca stała z pewnością osiemnastowieczna oficyna z ganeczkiem o dwóch parach filigranowych kolumnienek, zakończonych również niewielkim trójkątnym przyczółkiem. Budynek ten, który służył zapewne jako pierwotna siedziba właścicieli, nakrywał także dach gontowy z umieszczonymi na nim oknami pokoi mansardowych, niewątpliwie późniejszych. Najciekawszą wszakże i najbardziej oryginalną budowlą Taboryszek był ogromny spichrz, założony na planie bardzo długiego prostokąta. Od tej podstawowej bryły wychodziły cztery prostopadłe do niego ustawione skrzydła, każdy z czterokolumnowym portykiem i trójkątnym szczytem, zaopatrzonym w wielkie półokrągłe okno. Zarówno korpus główny spichrza, jak wszystkie jego skrzydła posiadały dach gładki, dwuspadowy, podbity gontami.

Obecnie z dworu pozostały tylko ruiny, nieźle zachował się budynek spichlerza. W październiku 2014 roku odbyła się renowacja kaplicy cmentarnej w Taboryszkach. -10-11

„Kaplica drewniana, do której drzwi futrowane z zamkiem francuskim, kryta gontem, posadzka ceglana, długości lokci 14, szerokości 5, w ołtarzu obraz pana Jezusa Ukrzyżowanego - zbudowana w 1794 roku przez Antoniego Ważyńskiego, poświęcona przez plebana taboryskiego x. Marka Rostyka” – tak w źródłach historycznych opisuje się kaplicę cmentarną w Taboryszkach, która staraniem władz samorządowych została odrestaurowana.

Renowacja kaplicy cmentarnej w Taboryszkach była kolejną inicjatywą samorządu rejonu solecznickiego, który jednym z priorytetów działalności jest ocalenie od zapomnienia pamiątek historycznych, pozyskując środki na ich renowację. W tym celu administracja samorządu postanowiła wykorzystać programu Leader, składając w 2012 roku odpowiedni wniosek. Dzięki staraniom władz obiekt został wciągnięty na listę zabytków architektury na szlaku Wilno – Jaszuny – Miedniki i po pozytywnej ocenie uzyskał pieniądze ze środków funduszu europejskiego.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie” w Połańcu

„Kaziuki” podbijają Polskę

„Kupujcie! Kupujcie, Kazie i Kaziuki, piernikowe serca hurtem i na sztuki!”

Tak brzmi fragment jednej ze słynnych piosenek, śpiewanych na „Kaziukach” wileńskich, zachęcając publiczność do zabawy, degustacji pokarmów i... oczywiście, zakupów!

Już od wielu lat tradycja „Kaziuków” wileńskich przeniosła się też do Polski. W wielu miastach i miejscowościach brzmią znane i lubiane pieśni na Wileńszczyźnie, takie jak: „Pieśń o palmie”, czy „Jadą wozy, jadą”.

Śpiewom, tańcom i zabawie towarzyszy jarmark, na którym nie brakuje przepięknych wyrobów ręcznych, szczególnie palm i serc piernikowych z nadpisami. „Kaziuki” wileńskie – świetna impreza, która umożliwia wielu zespołom zaprezentowanie swego dorobku artystycznego, ukazując piękno folkloru Wileńszczyzny, dawnych tradycji regionalnych.

8-10 marca Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie” na specjalne zaproszenie Burmistrza Miasta i Gminy Polaniec Jacka Benedykta Nowaka miał zaszczyt wystąpić w zaprzyjaźnionej z Solecznikami gminie z programem ludowych tańców, pieśni i wesołych dialogów, ukazując różnorodność rodzimego folkloru z Wileńszczyzny. W programie nie zabrakło też pieśni „Soleczniki”, skomponowanej przez wieloletniego przyjaciela Solczan, autora wielu tekstów, Krzysztofa Janczyka z Połańca.

Na początku wizyty solczanie odwiedzili cmentarz parafialny w Nowej Dębie, gdzie złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobie

śp. Mieczysława Machulaka, byłego Sekretarza Miasta i Gminy Polaniec.

Następnie zespół wystąpił w Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu. Nieodzownym i trafnym „dodatkiem” do koncertu stał się „Kaziukowy” minikiermasz, organizowany przez aktyw zespołu! Bo jakże „Kaziuki” bez pierników, palm i wileńskiego chleba! Nazajutrz zespół uczestniczył we Mszy św. w intencji zespołu w kościele św. Marcina ze swą oprawą muzyczną. Po Mszy odbył się koncert chóru, w którym zabrzmiały pieśni takie jak: „Jest taki kraj”, „Wilno”, Ojczyzna „Ziemia”, „Walc Wileński” i in.

Nie sposób opisać wszystkich emocji, jakich doznaliśmy w czasie tego dość krótkiego, lecz jakże pamiętnego pobytu! Radość, duma, łzy wzruszenia, wszystkie bisy i brawa, gdy dosłownie cała sala tańczyła „Walca Wileńskiego” na czele z burmistrzem z małżonką – oto niektóre autentyczne fakty, spowodowane zwykłą ludzką wdzięcznością, nieukrywana radością spotkania...

Solczanie podziwiali wspaniałą publiczność polaniecką, natomiast gospodarze wysoko ocenili sztukę zespołu nagradzając kon-

cert mocnymi brawami i bisami.

Uroczysta kolacja wraz z gospodarzami oraz dawnymi przyjaciółmi pozwoliła na przypomnienie dziejów sprzed 20 lat... Piękny wieczór wspomnień wraz z muzyką, śpiewem i tańcem uwiecznił sobotni dzień.

Wizyta solczan stała się możliwa dzięki odnowionej współpracy miast partnerskich Połańca i Solecznik.

Wdzięczni solczanie składają szczerze wyrazy podziękowania przede wszystkim Burmistrzowi Miasta i Gminy Polaniec Jackowi Benedyktowi Nowakowi, który nasz pobyt sfinansował. Solczanie dziękują też z całego serca Małgorzacie Dalmata – Konwiczkiej za organizację naszego pobytu oraz towarzyszenie zespołowi we wszystkich imprezach. Dziękujemy Samorządowi Rejonu Solecznickiego w osobie Mera Zdzisława Palewicza za możliwość reprezentowania naszego rejonu w Połańcu! Dziękujemy Centrum Kultury w Solecznikach za pomoc w organizacji wyjazdu!

Dziękujemy za niezapomniane wzruszenia, emocje i spotkania z rodakami!

W imieniu zespołu „Solczanie”
– **Elwira Uczkuronis**

Wsparcie żywnościowe zastępuje się kartami socjalnymi

Kart mniej niż odbiorców

Od 1 stycznia br. zmienił się tryb udzielania pomocy żywnościowej. Mieszkańcy nie będą musieli odbierać produktów w starostwach, a otrzymają karty socjalne i będą mogli sami dokonać zakupów na określoną kwotę.

Mieszkańcy rejonu solecznickiego będą mogli płacić kartą w jednym z trzech sklepów: UAB IKI Lietuva, UAB MAXIMA LT, UAB KOOPS. W tym celu wypełniając wniosek należy wybrać jedną z podanych placówek handlowych i beneficjentowi zostanie przydzielona karta wybranego sklepu.

Jedna karta wydawana jest całej rodzinie, środki przekazywane są na każdą osobę (25 EUR na osobę). Pieniądze będą przelewane na karty cztery razy w roku – 15 marca, 14 czerwca i 15 września i 15 grudnia. Po raz pierwszy w tym roku kartami będzie można dokonać rozliczenia od 15 marca.

Karty socjalne sprawiają, że ludzie nie będą musieli czekać w kolejkach i przychodzić po odbiór produktów na umówioną godzinę, będą mogli dokonać zakupów w dogodnym dla siebie miejscu i sami wybierać towar. Kartą socjalną nie można płacić za napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, by trzecie.

Kartę socjalną mogą otrzymać osoby, których średni miesięczny dochód nie przekracza 1,5-krotności dochodu wspieranego przez państwo (VRP) zatwierdzonego przez Rząd Republiki Litewskiej na miesiąc – 264 euro (istnieją wyjątki).

Jak poinformował wydział pomocy społecznej i ochrony zdrowia, zgodnie z prośbami mieszkańców złożonymi do 29 lutego, środki na karty socjalne zostaną przekazane dla 3825 osób.

– Kart socjalnych jest mniej

niż beneficjentów, ponieważ karty wydawane są całej rodzinie lub osobom wspólnie mieszkającym. Mieszkańcy będą mogli zakupić nie tylko produkty spożywcze, ale także środki higieny osobistej, gospodarstwa domowego, środki czystości, ubrania, obuwie itp. Aby otrzymać karty, mieszkańcy muszą zgłosić się do starostw zgodnie z deklarowanym miejscem zamieszkania. Wniosek składa się na jeden rok kalendarzowy – mówi Regina Sokolowicz, kierowniczka wydziału pomocy społecznej i ochrony zdrowia.

WAŻNE!

Dla osób, których wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone do 29 lutego:

– kartę otrzymają do 5 marca (włącznie) – aktywacja środków nastąpi 15 marca.

– kartę otrzymają od 6 marca do 5 kwietnia (włącznie) – aktywacja środków nastąpi 15 kwietnia.

Trzytysięczna manifestacja w Wilnie

(Dokończenie ze str. 1)

Blisko trzy tysiące osób – młodzież szkolna, ich rodzice, nauczyciele, przedstawiciele organizacji polskich na Litwie, rodacy z Macierzy i inni – przeszli z placu Niepodległości przy Sejmie pod Pałac Prezydencki na placu Daukantasa, gdzie odbył się wiec. Uczestnicy przemarszu na krótko zatrzymali się też przy siedzibie rządu, aby wyrazić protest. Protest przeciwko rozważanym przez resort oświaty zmianom w szkołach mniejszości narodowych, a także przeciw kontrowersyjnym zachowaniom wicemera Wilna względem szkół z nietewskim językiem nauczania.

„Obronimy oświatę mniejszości narodowych na Litwie”, „Nie dla zastraszenia i mobbingu nauczycieli”, „Rece precz od oświaty polskiej”, „Nie – nagonce na szkoły mniejszości narodowych”, „Język ojczysty gwarancją jakościowej wiedzy” – takie napisy widniały na transparentach i plakatach uczestników. Powiewały też flagi polskie, litewskie, Unii Europejskiej, a także Wileńszczyzny.

Nie możemy milczeć

„Dzisiaj gromadzimy się tak licznie na placu Daukantasa przed Pałacem Prezydenta RL, ponieważ nie możemy milczeć, nie możemy pogodzić się z podejmowanymi przez Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu RL oraz rząd litewski działaniami, skutkiem których jest

ministerstwa oświaty, można się spodziewać, że kolejny atak zostanie skierowany na szkoły polskie” – mówiła. Dodaje, że dowodem na to jest nagłośniona przez ministra resortu oświaty na początku lutego propozycja wprowadzenia w szkołach polskich i rosyjskich m.in. nauczania trzech przedmiotów w języku litewskim.

Solidarna Polonia

Podczas wiecu zabrzmiały słowa poparcia dla Polaków na Litwie od rodaków z całego świata. Do organizatorów skierowały listy takie organizacje polonijne jak Kongres Polonii Amerykańskiej, Rada Naczelna Polonii Au-

na prosić? My żądamy! Żądamy respektowania i poszanowania nas jako równoprawnych obywateli państwa litewskiego. Żądamy respektowania naszych praw do oświaty, języka, kultury, wyborów jako równoprawnych obywateli Unii Europejskiej – powiedział. – Nie oddamy naszych praw, tak nam dopomóż Bóg!”

Prośba o wsparcie

W imieniu organizatorów do uczestników manifestacji zwrócił się Waldemar Tomaszewski, prezes Związku Polaków na Litwie. „Ktoś może zapytać, dlaczego ten wiec organizujemy przy Pałacu Prezydenckim? Prezydent jest

niczego wyjątkowego” – powiedział z trybuny lider ZPL. Podkreślił, że zarówno prawo litewskie, jak i międzynarodowe gwarantuje dzieciom mniejszości narodowych nauczanie w ich językach

nie atakowani są niesłusznie. A przecież oni są obywatelami naszego państwa litewskiego. Nikt nie ma prawa ich dyskryminować. Dobrze też rozumiemy, że jesteśmy w jednej łódce. Dzisiaj szko-

ojczystych. Władze nie mogą więc tego prawa ani ograniczać, ani tym bardziej odbierać.

Mówiąc o zamiarach władz ograniczania nauczania w językach mniejszości narodowych oraz bulwersujących działaniach wicemera Wilna względem szkół mniejszości narodowych, podkreślił, że „nie będzie na to naszej zgody”. „Mam nadzieję, że prezydent nas usłyszy, nie dopuści do takiej sytuacji, że nasz kraj zamiast bycia republiką europejską upodobni się do republiki bananowej” – mówił Tomaszewski.

Czemu Polacy bronią szkół wszystkich mniejszości narodowych?

Prezes ZPL podziękował uczestnikom wiecu, a zebrało się około trzech tysięcy osób, za tak liczny udział. Wyrazy podziękowania skierował do społeczności szkolnych z całej Wileńszczyzny, a także dla biorących udział w manifestacji przedstawicieli szkół białoruskich i rosyjskich, w tym z Kłajpedy.

Tomaszewski wspominał też o tym, że litewscy dziennikarze często go pytają, czemu Polacy bronią rosyjskich szkół? „Polacy zawsze bronili wolności, sprawiedliwości, słabszych, a dziś Rosja-

ły rosyjskie, a jutro przyjdzie czas i na szkoły polskie. Więc dzisiaj bronimy również sami siebie” – tłumaczył lider ZPL.

Tylko w jedności stanowimy siłę

Raz jeszcze podziękował uczestnikom za przybycie. „Mam głęboką nadzieję, że to ostatni wiec, ale jeśli nic się nie zmieni, jeszcze raz się zbierzemy” – powiedział Waldemar Tomaszewski. Na zakończenie wiecu została odczytana petycja, która została przekazana prezydentowi RL Gitanasowi Nasėdzie, przewodniczącej Sejmowi RL Viktorii Čmilytė-Nielsen, ministrowi oświaty, nauki i sportu Gintautasowi Jakštasiui, merowi Wilna Valdasowi Benkunskasowi. „Obrońmy nasze szkoły, bądźmy solidarni i pamiętajmy, że tylko w jedności stanowimy siłę” – tymi słowami zakończyła się manifestacja w obronie szkolnictwa mniejszości narodowych.

Fot. Wiktor Jusiel

Fotoreportaż z przemarszu i wiecu oraz rezolucję zamieszczamy na 6 i 7 stronie „Roty”

zagrożenie niszczeniem i likwidacją szkolnictwa mniejszości narodowych” – powiedziała rozpoczynając wiec Agnieszka Rynkiewicz, przedstawicielka komitetu rodzicielskiego Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach. Pani Agnieszka już od dwóch lat wspólnie z innymi rodzicami walczy o zachowanie zagrożonych zamknięciem szkół polskich w rejonie trockim – w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. A teraz, jak podkreśliła, rozpoczęła się kolejna nagonka na szkoły mniejszości narodowych. Na początku tego roku minister oświaty napomknął o stopniowym zamykaniu rosyjskich szkół. „Znając nacjonalistyczne zapędy litewskiego

stralijskiej, Polskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Władysława Warneńczyka w Bulgarii, Konwent Polskich Organizacji w Niemczech, Rada Polonii Świata, Europejska Unia Wspólnot Polonijnych i in.

Jarosław Narkiewicz, prezes Rady Polonii Świata zareagował na krytyczne opinie, że uczestnicy wiecu zebrali się nie z własnej woli, a zostali „spędzeni, zwiezieni, zastraszeni”. „Przyszliśmy tu z poczucia obowiązku” – mówił Narkiewicz. Bo jak podkreślił, „na naszej rdzennej ziemi, razem z naszymi braćmi Rosjanami, Białorusinami, Tatarami i ludźmi innych narodowości, możemy i mamy prawo rozmawiać i uczyć dzieci w swoim języku i być pełnoprawnymi obywatelami”.

„My nie prosimy, bo ileż moż-

przychylny mniejszościom narodowym (...) Ale chcemy go poprosić o to, aby nas jeszcze bardziej wspierał” – powiedział Tomaszewski, wskazując na nieprzychylnie działania wobec szkolnictwa mniejszości narodowych ze strony rządu i niektórych samorządów.

Zwrócił uwagę na to, że Litwa już 24 lata temu, w 2000 roku, podpisała i ratyfikowała Ramową Konwencję o Ochronie Mniejszości Narodowych, która m.in. gwarantuje tradycyjnym mniejszościom narodowym w Europie prawo do własnych szkół, ale do tej pory Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie wykonuje zobowiązań wynikających z tej Konwencji. „Chcemy zachowania szkół mniejszości narodowych, które były tu od wieków, przez całą niepodległość. Nie żądamy

W Wilnie mamy już darmowe przechowalnie rowerów

W stolicy otwarte zostały pierwsze wielofunkcyjne przechowalnie rowerów i hulajnog. Dla wygody wilnian obiekty te urządzono w dzielnicach-sypialniach – Leszczyniakach, Fabianiskach, Wirszuliskach i Żyrmunach – obok bloków mieszkalnych. Ogółem jest 18 bezpłatnych przechowalni dla rowerów, jak i hulajnog elektrycznych.

W każdej przechowalni pomieści się 16 rowerów i 4 hulajnogi elektryczne. Przechowalnie będą automatycznie zamykane i dostępne dla mieszkańców przez całą dobę. Bezpieczeństwo pojazdów znajdujących się w przechowalniach zapewnią przesuwane w obu kierunkach bramki wyposażone w zamki elektroniczne, któ-

re mieszkańcy będą otwierać za pomocą karty JUDU/Wilnianina.

Ponadto mieszkańcy będą mieli możliwość ładowania rowerów elektrycznych i hulajnog. W razie potrzeby możliwe będzie skorzystanie ze znajdującej się w pomieszczeniu przechowalni punktu naprawczego, w którym znajdują się rozmaite narzędzia do naprawy rowerów.

Chcąc skorzystać z przechowalni rowerów wystarczy posiadać lub zakupić kartę JUDU/Wilnianina i zarejestrować ją na samoobsługowej stronie internetowej JUDU, gdzie za pomocą kilku kliknięć mieszkaniac potwierdzi swoją tożsamość i aktywuje zgodę na korzystanie z przechowalni rowerów.

„Po wykonaniu tych kroków

będzie można udać się do przechowalni rowerów i wybrać tam bramkę, która otworzy się po zbliżeniu karty JUDU/Wilnianina do czytnika. Następnie trzeba wybrać wolny stojak i zostawiony rower lub e-hulajnogę założyć własny zamek. Po wyjściu z przechowalni bramka zamknie się automatycznie” – wyjaśnia Edgaras Stankevičius, specjalista JUDU.

Szanowni mieszkańcy rejonu wileńskiego,

przed nami wyjątkowy okres Zmartwychwstania Pańskiego, który niesie ze sobą odrodzenie duchowe oraz wszechogarniającą nadzieję. Życzę Państwu, aby czas ten darował tylko ciepłe emocje, zdrowie, radość i pokój w rodzinie, wzajemną życzliwość oraz troskę o najbliższych.

Niech nadzieja i miłość nas zjednoczą, napełnią serca dobrocią, a wiara rozjaśni nasze życia światłem nowych możliwości i pokrzepi w dążeniu do szlachetnych celów.

Radosnych Świąt Wielkiej Nocy!

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego
Robert Duchniewicz

(S-3508)

Klienci mogą znaleźć wszelkie informacje na temat przechowalni rowerów i ich wykorzystania skanując kod QR znajdujący się na przechowalni rowerów lub odwiedzając stronę internetową JUDU.

Jak długo można przechowywać pojazd dwukołowy? Nie dłużej niż 30 dni. Przechowalnie rowerów będą oddane do użytku przez cały rok.

Wielofunkcyjne przechowalnie rowerów i hulajnog to jedno z działań Planu Zrównoważonej Mobilności w Wilnie, którego celem jest zwiększenie atrakcyjności i wykorzystania alternatyw dla przemieszczania się w mieście. Projekt finansowany jest ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz budżetu Samorządu m. Wilna – całkowita wartość projektu wynosi 880,8 tys. euro. Ponad 70 proc. kwoty projektu to środki unijne (531,1 tys. euro), a pozostała część pochodzi

z budżetu samorządu stołecznego.

Więcej informacji: <https://judu.lt/dviracius-saugyklos>

Przechowalnie rowerów i hulajnog zlokalizowane są:

- Nr 1 – ul. Jonažolių 1
- Nr 2 – ul. Erfurto 50
- Nr 3 – ul. Architektų 28
- Nr 4 – ul. Erfurto 2
- Nr 5 – ul. Architektų 226
- Nr 6 – ul. Architektų 65
- Nr 7 – ul. Architektų 89
- Nr 8 – ul. M. Mironaitės 22
- Nr 9 – ul. Žirmūnų 22
- Nr 10 – ul. Tujų 3
- Nr 11 – ul. Viršuliškių 75A
- Nr 12 – ul. Viršuliškių 57
- Nr 13 – pl. J. Matulaičio 11
- Nr 14 – ul. Fabijoniškių 1
- Nr 15 – ul. S. Stanevičiaus 64
- Nr 16 – ul. Fabijoniškių 75A
- Nr 17 – ul. S. Nėries 45A
- Nr 18 – ul. L. Giros 94.

Fot. Saulius Žiūra/vilnius.lt

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych na terenie rejonu wileńskiego. Zapraszamy mieszkańców do rejestracji oraz bezpłatnego i wygodnego pozbycia się zgromadzonych odpadów

Informujemy, że rozpoczęła się rejestracja mieszkańców do zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych, która jest zaplanowana na maj i czerwiec br. Przypominamy, że nie ma już punktów zbiórki, a ww. odpady będą odbierane po przybyciu do wcześniej zarejestrowanych mieszkańców.

Zwracamy uwagę, że właściciele posesji położonych na terenie wspólnot ogrodniczych muszą skontaktować się z przewodniczącym wspólnoty ogrodniczej, który wskaże miejsce, skąd będą odbierane odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne, gdyż przewoźnicy nie mają możliwości dotarcia do każdego gospodarstwa.

Mieszkańcy, chcący oddać odpady, muszą do 24 kwietnia br. skontaktować się z przewoźnikiem odpadów według obsługiwanej obszar, tj. z ZSA „Nemenčinės komunalininkas” (gm. Awizenie, gm. Bezdany, gm. Bujwidze, gm. Dukszty, gm. Mejszagola, gm. Niemenczyn, gm. Niemenczyn miasto, gm. Podbrzezie, gm. Rzesza, gm. Suderwa, gm. Sużany, gm.

Zujuny) lub ZSA „Nemėžio komunalininkas” (gm. Czarny Bór, gm. Kowalczuki, gm. Ławaryszki, gm. Mariampol, gm. Miedniki, gm.

dzą listy mieszkańców, chcących oddać odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne. Zbiórka odpadów będzie odbywać się według

Przypominamy, że podczas objazdu od mieszkańców będą odbierane odpady wielkogabarytowe: stare meble i sprzęty

(odpady z remontów mieszkań i gospodarstw domowych) nie są odbierane sposobem objazdowym. Te odpady są przyjmowane od mieszkańców bezpłatnie w dużych punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych. Informacje o godzinach pracy tych obiektów, przyjmowanych odpadach itp. można znaleźć na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego <https://vrsa.lt/komunalinis-ukis/402> > Gospodarka odpadami lub na stronie internetowej UAB „VAATC” <http://www.vaatc.lt/aiksteles/>

Odnotowujemy, że zgodnie z 92 pkt Regulaminu gospodarki odpadami komunalnymi Samorządu Rejonu Wileńskiego, zatwierdzonego uchwałą Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego nr T3-513 z dnia 22 grudnia 2016 r., zarządca odpadów komunalnych i/lub administracja samorządu regularnie informuje posiadaczy odpadów o dacie, godzinie i miejscu odbioru odpadów wielkogabarytowych z gospodarstw domowych.

(S-3507)

Mickuny, gm. Niemież, gm. Pogiry, gm. Rudomino, gm. Rukojnie, gm. Szatarniki) podając swoje dane kontaktowe, dokładny adres, skąd należy odebrać wspomniane odpady oraz jaka ilość i jakiego rodzaju odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne mają zostać odebrane.

Przewoźnicy odpadów sporzą-

ustalonej marszrutę. Przed wyjazdem do właścicieli odpadów przewoźnicy będą kontaktować się z mieszkańcami telefonicznie.

Informujemy, że szczegółowy harmonogram odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych zostanie ogłoszony na początku maja.

(stoły, łóżka, materace, krzesła, komody itp.), sprzęt AGD oraz powstające w gospodarstwie odpady niebezpieczne: ogniwa galwaniczne, lakiery, farby, odpady rozcieńczalnikowe, produkty chemii gospodarczej, akumulatory.

Zwracamy uwagę, że odpady budowlane i rozbiórkowe

W stolicy

Ponad 90 proc. wilnian prawidłowo segreguje odpady

Ponad połowa mieszkańców stolicy, którzy odebrali środki do segregowania odpadów kuchennych, segreguje je. Wynika to z badania przeprowadzonego przez Centrum Zarządzania Odpadami Okręgu Wileńskiego (VAATC – Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras). Według dyrektora centrum, cieszy nie tylko liczba osób segregujących, ale też fakt, że 9 na 10 mieszkańców robi to prawidłowo.

Chociaż nowy tryb segregowania obowiązuje dopiero od trzech miesięcy, mieszkańcy Wilna zdążyli już zapoznać się z zasadami segregowania i robią to właściwie. 26 lutego przeprowadzono badanie, w trakcie którego sprawdzono przywiezione z Wilna odpady komunalne. W ogólnej ich ilości było 321 worków z odpadami kuchennymi o łącznej wadze 0,44 tony, z czego analizie poddano 82 worki.

Wyniki badania napawają optymizmem – ogólne zanieczyszczenie worków wyniosło zaledwie 3,54 proc. Oznacza to, że

w prawie 93 proc. sprawdzonych worków były wyłącznie odpady kuchenne. 3,7 proc. worków zawierało jedynie niewielką ilość zanieczyszczeń, a 3,6 proc. worków wypełnione były odpadami niekuchennymi lub znaleziono w nich tylko niewielką ich ilość.

Badanie wykazało również, że w workach zanieczyszczonych innymi odpadami największą część (prawie 37 proc.) stanowiły opakowania i odpady plastikowe, w dalszej kolejności (15 proc.) – odpady papierowe i kartonowe.

Oddzielanie odpadów kuchennych pozwala nie tylko przetwarzać odpady biodegradowalne na

kompost lub biopaliwo, ułatwia również recykling odpadów z plastiku i papieru.

Dzięki lepszej segregacji odpadów kuchennych nie tylko się zwiększyła możliwość dokładniejszej identyfikacji i recyklingu odpadów, wzrosła też możliwość uchwycenia odpadów kuchennych w ogólnym potoku zmieszanych odpadów komunalnych. Badanie wykazało również, że udział odpadów kuchennych w zmieszanych odpadach komunalnych wyniósł 15 procent i był mniejszy niż odnotowywana dotychczas średnia na poziomie 25 procent.

Na wiosnę „ruszają lody” renowacji

Już wiadomo, ilu mieszkańców bloków mieszkalnych zdecydowało się w tym roku na renowację w celu osiągnięcia po remoncie klasy energetycznej A. Ogółem na Litwie złożono 107 wniosków o wartości 133 mln euro. Po raz trzeci z rzędu najaktywniejsi byli mieszkańcy Wilna. W stolicy złożono 39 wniosków o łącznej wartości 57,4 mln euro.

Na zaproszenie Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi składać wnioski mogli właściciele bloków mieszkalnych wybudowanych przed 1993 rokiem. Całkowita kwota wsparcia w ramach tego zaproszenia – 410 mln euro.

Ogólnie rzecz biorąc, na Wilno przypada prawie połowa wartości wszystkich wniosków złożonych na Litwie.

Kowno i Troki plasują się na miejscach drugim i trzecim – każde z tych miast złożyło po 8 wniosków, natomiast Kiejdany i Szirwinty zajęły odpowiednio miejsca czwarte i piąte – każde z nich złożyło po 6 wniosków.

Spośród wszystkich złożonych w Wilnie wniosków 37 to wynik pracy organizacji pożytku publicznego „Atnaujinkime miestas”. Kierownik Wydziału Energetyki Samorządu m. Wilna Kęstutis Karosas liczy na to, że stolica dalej będzie dawała przykład.

Dyrektorka „Atnaujinkime miestas” Eglė Randytė również się cieszy z tego osiągniętego w sposób niełatwy, jednak fantastycznego wyniku. Wśród wniosków złożonych przez tę organizację – strategicznie ważny projekt odnowy bloku mieszkalnego przy al. Konstitucijos 13. W 2023 roku

mieszkańcy tego bloku nie poparli projektu z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, głosowali jednak za renowacją, po realizacji której ich dom osiągnie klasę energetyczną A. Nowy plan inwestycyjny poparło 64 proc. mieszkańców bloku.

Według danych Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi, wartość robót budowlanych dla wszystkich otrzymanych wniosków – 120 mln euro.

Wsparcie państwa na renowację jednego bloku mieszkalnego z uwzględnieniem dotacji, wsparcia na przygotowanie dokumentacji technicznej, pokrycia kosztów utrzymania technicznego oraz innych świadczonych przez państwo korzyści wynosi około 35 proc. kosztów realizacji projektu renowacji.

Projekty renowacji bloków mieszkalnych realizowane w ramach tego zaproszenia objęte są kredytem preferencyjnym i obejmują dotację w wysokości 100 procent na sporządzenie projektu obsługi technicznej budynku, pokrycie faktycznych kosztów administracyjnych (w granicach określonych przez rząd), rekompensatę w wysokości 30 proc. za wykonanie prac skierowanych na oszczędzanie energii oraz dodatkową rekompensatę w wysokości 20 proc. za renowację systemów ogrzewania i dostaw gorącej wody.

Stypendium za człowieczeństwo i odwagę

Wileńskie zespoły uczniowskie „Lituanica X”, „Lituanica PlumBlum” oraz „Lituanica - Vilnius Lyceum Robotics”, które wyraziły swoje poparcie dla Ukrainy na Mistrzostwach Europy w Robotyce, otrzymały stypendia Samorządu m. Wilna na działalność edukacyjną. Ekipom przyznano łącznie 3 000 euro.

Skupiający entuzjastów robotyki szkolny zespół uczniowski „Lituanica X”, którego jednym z członków jest Ukrainiec, na Mistrzostwach Europy z Robotyki we Włoszech zbojkotował ekipę z Rosji.

Chociaż bojkot oznaczał jedynie jedną przegraną w zawodach, decyzją sędziów litewska ekipa została pozbawiona możliwości startu w organizowanych w Houston w Stanach Zjednoczonych Mistrzostwach Świata w Robotyce.

„Lituanica” otrzymała stypendium w wysokości 1 tys. euro za człowieczeństwo i odwagę w reprezentowaniu wyznawanych przez Wilno wartości.

Uczestniczące w mistrzostwach Europy dwa inne litewskie zespoły „Lituanica PlumBlum” i „Lituanica-Vilnius Lyceum Robotics”, które nie zostały wylosowane do udziału w z rosyjską ekipą, otrzymały stypendia w wysokości 1 tys. euro za rozslawianie imienia Wilna.

Zespół „Lituanica PlumBlum” najlepiej się wykazała w zawodach robotycznych, a ekipa „Lituanica-Vilnius Lyceum Robotics” decyzją sędziów weźmie udział w mistrzostwach z robotyki w Stanach Zjednoczonych.

Mistrzostwa Świata w Robotyce odbędą się w Houston w dniach 17-20 kwietnia.

Najwięcej turystów z Polski

Według danych Wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius”, do Wilna w ubiegłym roku przybyło więcej turystów niż w roku 2022. Szacuje się, że ogółem miasto odwiedziło prawie 1,2 mln osób, którzy się zatrzymali w różnych stołecznych obiektach noclegowych. Przeważającą część przybyłych gości stanowili obcokrajowcy z Europy i Stanów Zjednoczonych.

Coraz częściej Wilno staje się miejscem spędzenia urlopu dla turystów z całego świata: liczba zagranicznych gości wzrosła o 20 proc. – do 69 procent, pozostała część to mieszkańcy Litwy.

W porównaniu do roku 2022 ogólna liczba turystów wzrosła o 12 proc. – do prawie 1,2 mln osób.

Jak podkreśla, kierowniczka Wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius” Dovilė Aleksandravičienė, chociaż zwiększona liczba turystów nie przekroczyła jeszcze poziomu przedpandemicznego, ubiegłoroczne wyniki napawają optymizmem.

Wzrost liczby turystów w ubiegłym roku odnotowały również Ryga i Tallinn – Rygę odwiedziło prawie 1,2 mln obcokrajowców, Tallinn – 1,29 mln.

Pod względem geograficznym stolicę Litwy odwiedzają głównie turyści z Polski, Niemiec, Łotwy, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Białorusi.

Największy wzrost liczby turystów odwiedzających Litwę odnotowano wśród turystów z Polski – o 58 proc. w porównaniu do roku 2022. Odnotowano również wzrost liczby turystów z Niemiec (o 33 proc.), Stanów Zjednoczonych (o 26 proc.), Wielkiej Brytanii (o 10 proc.) i Łotwy (o 6 proc.).

Najwięcej turystów odwiedza Wilno w okresie letnim – od maja do sierpnia włącznie. Średnio spędzają w Wilnie niespełna dwa dni.

Wraz z rosnącą liczbą turystów Wilno odnotowuje również wzrost obłożenia hoteli. W ubiegłym roku wyniosło ono 68 proc., podczas gdy w 2022 roku było o 7 proc. mniejsze.

Według różnych szacunków, średnie dzienne wydatki obcokrajowca w Wilnie wynoszą około 94 euro.

Łącznie turystyka krajowa i międzynarodowa wygenerowała w 2023 roku około 224 mln euro dochodów, rozdysponowanych pomiędzy dostawców usług z zakresu zakwaterowania, żywienia, transportu, organizowania wycieczek i rozrywkę oraz dostawców innych usług.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 28 marca	Piątek 29 marca	Sobota 30 marca	Niedziela 31 marca	Poniedziałek 1 kwietnia	Wtorek 2 kwietnia	Środa 3 kwietnia
13°C	13°C	16°C	20°C	19°C	13°C	10°C
4°C	7°C	5°C	6°C	9°C	9°C	2°C
Księżyc:		IV 02 OSTATNIA KWADRA	IV 08 NÓW	IV 15 1 KWADRA	IV 24 PEŁNIA	

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 28 marca

Wielki Czwartek

Słońce: wsch. – 6.50, zach. – 18.48
Długość dnia – 12 godz. 48 min.

Aleksandra, Jana, Joanny, Krzesława, Renaty, Stefana

Piątek, 29 marca

Wielki Piątek

Słońce: wsch. – 5.57, zach. – 18.50
Długość dnia – 12 godz. 53 min.

Bertolda, Eustazego, Marka, Stefana, Wiktoryna

Sobota, 30 marca

Słońce: wsch. – 5.55, zach. – 18.52
Długość dnia – 12 godz. 57 min.

Amadeusza, Amelii, Dobromira, Joachima, Leonarda, Zozyrna

28 MARCA

1924 – zmarł bp przemyski Józef Sebastian Pelczar, święty, w 1894 założyciel Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego (SSCJ) (ur. 1842); wspomnienie 19 I.

29 MARCA

1624 – do Ameryki Północnej przybyła pierwsza grupa kolonistów holenderskich.

1924 – urodził się w Kownie Marian Markiewicz, ps. „Maryl”, żołnierz Okręgu Nowogródek Armii Krajowej (Oddział II), w 1944 uczestnik walk o Wilno, bitwy pod Surkontami – wyprowadził z oblężonej grupy, więźniów łagrów (wrócił w 1955), organizator Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w powiecie głubczyckim (zm. 2022).

1944 – zmarł po zażyciu cyjanku potasu podczas próby aresztowania przez Gestapo Józef Suliński, urzędnik m.st. Warszawy, członek POW, założyciel i komendant organizacji Polska Niepodległa (ur. 1902).

1974 – urodziła się Renata „Reni” Jusis, piosenkarka, autorka tekstów, muzyki i producentka nagrań (*Zakręcona*); córka byłego wilnianina (Czesława).

– amerykańska sonda Mariner 10 jako pierwsza zbliżyła się do Merkurego (na 703 km).

– na Litwie został utworzony pierwszy park narodowy – Aukštockis Park Narodowy.

30 MARCA

1844 – urodził się Paul Verlaine, francuski poeta, jeden z głównych twórców nowoczesnej poezji europejskiej – symbolizmu (zm. 1896).

Niedziela, 31 marca
WIELKANOC

Przejsie na czas letni

Słońce: wsch. – 6.52, zach. – 19.54
Długość dnia – 13 godz. 02 min.

Beniamina, Gwidona, Kornelii

Poniedziałek, 1 kwietnia

Poniedziałek Wielkanocny

Słońce: wsch. – 6.50, zach. – 19.56
Długość dnia – 13 godz. 06 min.

Grażyny, Katarzyny, Zbigniewa

Wtorek, 2 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.47, zach. – 19.58
Długość dnia – 13 godz. 11 min.

Franciszka, Leopolda, Teodozji, Urbana, Wiktor

Środa, 3 kwietnia

Słońce: wsch. – 6.45, zach. – 20.00
Długość dnia – 13 godz. 15 min.

Alojzego, Pankracego, Ryszarda

1974 – w Manhattan's Performance Studios odbył się pierwszy koncert amerykańskiego zespołu punkrockowego Ramones – uważany za pierwszą grupę tego stylu.

31 MARCA

424 – zmarł potorturach (wbity na pał) za wiarę św. Beniamin, święty, męczennik, perski diakon bpa Susy.

1934 – urodził się George Richard Chamberlain, amerykański aktor (*Hrabia Monte Christo*, *Szogun*).

1999 – premiera filmu *Matrix* (reż. Larry i Andy Wachowski).

1 KWIEŃNIA

1204 – zmarła księżna Akwitaniai Eleonora, jedyna kobieta, która była królową i Francji (żona Ludwika VII) i Anglii (żona Henryka II) (ur. 1122).

1999 – po raz pierwszy w klinice w Santaryszkach pacjentowi – 49-letniemu mężczyźnie – wszczepiono sztuczne serce.

2 KWIEŃNIA

554 – zmarł bp Kapui Wiktor, święty, włoski duchowny.

1934 – zmarł Adam Skwarczyński, publicysta, działacz niepodległościowy, jeden z głównych ideologów pilsudczyków (ur. 1886).

3 KWIEŃNIA

1924 – urodził się Marlon Brando, amerykański aktor (Don Corleone z *Ojca chrzestnego*, Terry Malloy z *Na nabrzeżach* – Oscary, plk Kurtz z *Czasu apokalipsy*) (zm. 2004).

1999 – zmarła Aldona Česaitytė-Nenėnienė, litewska piłkarka ręczna, najlepsza w historii, mistrzyni olimpijska – 1976, 1980, wicemistrzyni świata (z ZSRR) (ur. 1949).

WL P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Pomoże zmodyfikowana nerka

Chirurdzy z Bostonu przeszczepili nerkę od genetycznie zmodyfikowanej świni choremu mężczyźnie. 62-letni Richard Slayman z Massachusetts cierpiał na schyłkową niewydolność nerek. Stan pacjenta systematycznie się poprawia.

Procedura ta stanowi najnowsze osiągnięcie w szybko rozwijającym się wyścigu mającym na celu stworzenie genetycznie zmodyfikowanych świń, które będą dostarczać nerki, wątroby, serca i inne narządy, aby pomóc złagodzić niedobory narządów.

„Mamy nadzieję, że to podejście do przeszczepów zapewni ratunek milionom pacjentów na całym świecie cierpiących na

niewydolność nerek” – stwierdził w oświadczeniu dr Tatsuo Kawai, dyrektor szpitala.

Nerka przeszczepiona w Bostonie pochodziła od świni stworzonej przez eGenesis z Cambridge w stanie Massachusetts. Świnie eGenesis są hodowane z 69 modyfikacjami genetycznymi w celu przygotowania narządów do przeszczepu u ludzi.

Chirurdzy przeszczepili już nerki i wątroby od genetycznie zmodyfikowanych sklonowanych świń pawianom i garstce osób ze śmiercią mózgu. Chirurdzy z Uniwersytetu Maryland testowali nawet serca u dwóch mężczyzn, którym zabrakło innych możliwości. Po zabiegach żyli kilka tygodni.

Śmiech na zdrowie

Ojciec oglądasz Jasia:

– Oj, nierówno literki piszesz!
– To nie literki, to nuty.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Wychowawczyni pyta Jasia:
– Czemu twoja babcia była na wczorajszej wywiadówce?

– Mam być szczerzy?

– Oczywiście!

– Bo babcia jest głucha...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Przychodzi na lekcje spóźniony Jaś, a pani się pyta:

– Jasiu dlaczego się spóźniłeś?

– Bandy ci mnie napadli!

– O Boże! Nic Ci się nie stało?

– Owszem. Zabrali mi zeszyt z wypracowaniem...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

– Mamo, dlaczego na zdjęciu ślubnym jesteś w białym welonie? – zapytał Jasiu.

– Białą kolor to znak radości, synku.

– A dlaczego tata jest ubrany na czarno?

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Mąż dzwoni do żony i pyta:

– Czy to ty kochanie?

– Tak, a kto mówi?

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

W bajce żenisz się z ropuchą, która zamienia się w księżniczkę. W życiu, niestety, jest na odwrót.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

– Jak mogłeś całować moją żonę?!

– Wiesz, jak wytrzeźwiałem to też się dziwiłem...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Na świecie są dwa rodzaje ludzi. Ci co zarabiają pieniądze i ci co wydają.

Powszechnie znani są pod nazwą mąż i żona.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

– Czy chciałbyś zarabiać miesięcznie dziesięć tysięcy euro jak mój brat?

– Oczywiście! A on zarabia tyle forsy?

– Nie, ale też by chciał.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Rozmawia urzędniczka z urzędnikiem:

– Ja zaczynam pracować dopiero po trzeciej kawie.

– A ile ich dziennie pijesz?

– Dwie...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Milioner na łożu śmierci dyktuje testament:

– Mojemu kuzynowi Marianowi zapisuję wszystkie akcje i posiadłość nad morzem, mojej wiernej kucharce Helenie – rezydencję na Jamajce, a mojemu siostrzeńcowi Heniowi, który zawsze twierdził, że najważniejsze jest zdrowie – moje buty sportowe, rakietę tenisową i kostium.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Kolega do kolegi po powrocie z urlopu w Anglii:

– No i jak tam urlop, podobało się?

– Super, nawet wiem dlaczego Anglicy tak fanatycznie piją herbatę.

– Tak? Dlaczego?

– Wystarczyło skosztować ich kawy.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Dziennikarz pyta marynarza:

– Więc to pan jest tym jedynym marynarzem, który uratował się z zatoniętego statku?

– Tak.

– A jak się pan uratował?

– Byłem wtedy na urlopie.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

1. Chodzić wcześniej spać.

2. Nie wychodzić z domu.

3. Nie chodzić na imprezy.

Moje kary z młodości stały się moimi celami w dorosłym życiu.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Przychodzi Marian do kumpla:

– Kto Ci podbił oko?

– Wyciągnąłem dziewczynę z wody...

– I ona Cię tak urządziła?

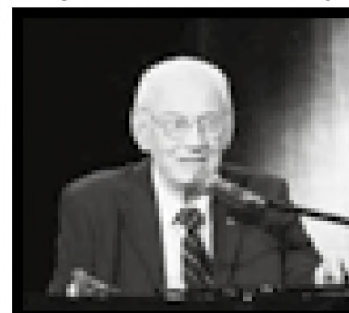
– Nie, akurat wtedy żona weszła do łazienki.

Kulturalnie?

Tego już nie ma

W sobotę, 23 marca, w Krakowie w wieku 82 lat zmarł Leszek Długosz – poeta, aktor, pieśniarz, współtwórca kabaretu Piwnica Pod Baranami.

Urodził się 18 czerwca 1941 w Zaklikowie w powiecie stalowowolskim. Ukończył tam szkołę podstawową i liceum. W 1959 roku zdał maturę i wyjechał na studia do Krakowa. W 1964 roku ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1964-1966 studiował na Wydziale Aktorskim PWST w Krakowie. Zadebiutował w 1964 roku w działającym przy Uniwersytecie Jagiellońskim, studenckim kabarecie, czyli Teatryku Piosenki Hefajstos. W 1965 roku związał

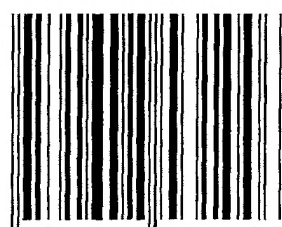
się z krakowską Piwnicą pod Baranami – trwało to do 1978 roku.

Był autorem kilkunastu tomików poezji. Swój pierwszy tomik zatytułowany „Lekcje rytmiki” wydał w 1973 roku. Kolejne zbiory jego wierszy to m.in. „Na własną rękę”, „Z tego, co jest”.

Po rozstaniu z Piwnicą pod Baranami przebywał na stypendium artystycznym we Francji, ufundowanym przez rząd francuski. Zaowocowało ono wydaniem płyty w całości w języku francuskim. Niektóre tytuły spośród ponad 10 płyt Długosza to: „W Czarnolesie”, „Także i ty – złota kolekcja”, „Dusza na ramieniu”, „Długosz 2011”.

Publikował felietony w „Czasie krakowskim” i „Rzeczpospolitej”. Wraz z Krzysztofem Magowskim zrealizował w TVP cykl poświęcony poezji – „Literatura według Długosza”. Wykładał w Studium Literacko-Artystycznym na UJ w Krakowie.

W 2021 roku został odznaczony przez prezydenta Andrzeja Dudę Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości. W tym samym roku otrzymał Order Orła Białego. W 2022 roku został uhonorowany Doroczną Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za całokształt twórczości.

9 771648 531003